

Spotkanie Zespołu zadaniowego ds. szkolnictwa zawodowego

Organizator: Departament Europejskiego Funduszu Społecznego
 Przewodniczący: Karolina Perkowska – Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego
 Miejsce: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, ul. Poleska 89
 Data: 28.06.2023r.

PROTOKÓŁ

Punkt porządku	Prelegent
1. Otwarcie spotkania oraz przedstawienie członków Zespołu zadaniowego (godz. 13:00)	Karolina Perkowska – Przewodnicząca Zespołu, Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, UMWP
2. Projekt SKYLA „Ekosystemy Umiejętności w zakresie Integralnych Specjalizacji dla Bliźniaczej Transformacji” (godz. 13:20)	Grażyna Szajstek – Kierownik Referatu Europejskiej Współpracy Terytorialnej, Departament Rozwoju Regionalnego, UMWP
Główne wątki wystąpienia	
<ul style="list-style-type: none"> – Przedstawienie działań jakie realizuje Referat Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Realizacja programów transgranicznych m. in. INTERREG Europa Środkowa, INTERREG Morza Bałtyckiego, INTERREG Europa. – Wprowadzenie do tematu projektu SKYLA: Projekt w początkowej fazie realizacji wymaga spotkania z interesariuszami, osobami, które działają w obszarze kształcenia zawodowego. <ul style="list-style-type: none"> • cel projektu – wpieranie władz publicznych w umieszczaniu umiejętności przyszłości w centrum bliźniaczej transformacji na rzecz inteligentnego rozwoju, poprzez wzmacnianie i dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego w ekosystemach innowacji i strategiach inteligentnych specjalizacji. • bliźniacza transformacja – konglomerat dwóch współcześnie kluczowych transformacji cyfrowej i zielonej, które są obecne we wszystkich obszarach gospodarczych. Projekt skupia się na kształceniu zawodowym w kontekście cyfrowej i zielonej transformacji. • interesariusze projektu – bardzo ważna jest współpraca na poziomie lokalnym. Doświadczenie, wiedza i wsparcie merytoryczne interesariuszy, będzie kluczowe w realizacji projektu. – Warsztaty w formie „okrągłego stołu” – swobodna dyskusja, odpowiedzi uczestników na przygotowane pytania: <ol style="list-style-type: none"> 1) Jakie możemy podać przykłady dobrych praktyk, rozwiązań w systemie kształcenia zawodowego, dotyczącego bliźniaczej transformacji w naszym regionie? 2) Jakie widzimy bariery, potrzeby, największe wyzwania systemu kształcenia i szkolenia zawodowego dotyczące bliźniaczej transformacji w województwie podlaskim? 	
Główne wątki warsztatów	
<p>- Tadeusz Ożarowski – należy zmienić przepisy dotyczące edukacji. Nie da się dokonać zmian jeśli jest się dyskryminowanym. Aktualne przepisy prawa dyskryminują szkolnictwo zawodowe. Polski system nauczania powinien wzorować się na systemie niemieckiego nauczania dualnego. Należy tworzyć szkoły pod aktualne potrzeby rynku. Należy zmienić mentalność i zasady działania, zbyt słabe jest przygotowanie młodzieży do pracy. Brak w młodych ludziach kultury pracy. Na przykładzie wypracowanych działań Branżowej Szkoły I stopnia nr 10 w Białymstoku można stwierdzić, iż taki system działa. Dobrym rozwiązaniem było by wdrażanie programów dotyczących szkolnictwa zawodowego przez Wojewódzkie Urzędy Pracy.</p>	
Wskazane dobre praktyki:	Wskazane bariery:
<ul style="list-style-type: none"> • System dualny nauczania uczniów, kilka dni w szkole – kilka dni u pracodawcy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak łącznika szkoła – przedsiębiorca, • Braki w systemie nauczania, • Nauczanie zawodów, które będą przydatne za kilka lat, a nie w chwili obecnej,

	<ul style="list-style-type: none"> • Brak odpowiedniego dofinansowania dla pracodawców i dla szkół.
<p>- Karolina Perkowska – Innowacyjne metody można wprowadzić np. podczas zdawania egzaminów zawodowych. Manualne narzędzia można zastąpić cyfrowymi. Można zaproponować kierunek zmiany. Jeśli mamy wchodzić w transformację to system musi nam to ułatwić. Proces kształcenia nie idzie w parze z tym jak się rozwija przedsiębiorstwo. Ustawa i rozporządzenia gwarantują pewne mechanizmy współpracy szkół z przedsiębiorcami m. in. staże i praktyki. W ramach inicjowania współpracy szkół z przedsiębiorcami należy pamiętać aby była możliwość wejścia przedsiębiorstw w system edukacji, wówczas w przyszłości będą wyedukowani uczniowie pod konkretny zawód. Pracodawca może wyszkolić również trenerów i nauczycieli zawodowych.</p>	
<p>- Marek Siergiej – Nigdy szkolnictwo w tej formie jakie jest aktualnie nie dogoni gospodarki. Raport płacowy powinien być upowszechniony i ogólnodostępny dla doradców, aby mogli przekazać rodzicom i uczniom możliwości finansowe na danym stanowisku.</p>	
<p>Wskazane dobre praktyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • System dualny nauczania uczniów, kilka dni w szkole – kilka dni u pracodawcy, • Organizowanie szkoleń nauczycieli przedmiotów zawodowych, • Promocja i informacja, • Tworzenie nowej mody bez stereotypów, • Zmiana filozofii potrzeb – zmiana nazewnictwa zawodów na innowacyjne, • Ustalenie ścieżki kariery dla dziecka, • Tworzenie pozaszkolnych form nauczania. 	<p>Wskazane bariery:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gospodarka rozwija się szybciej niż możliwości kształcenia (podstawa programowa w szkołach nie nadąża za rozwijającą się gospodarką), • brak upowszechnienia wiedzy o wynagrodzeniach na danym stanowisku, • Brak edukacji rodziców na temat aktualnych potrzeb rynku, możliwości rynku.
<p>- Bogusław Pławgo – szkolnictwo dualne nie jest rozwiązaniem na wszystkie problemy. Nie może być tak że uczelnia ma zrezygnować ze wszystkich aktywności i zrobić szkolnictwo dualne. Można wprowadzić na przykładzie projektu Eco CK realizowanego przez BOF ze współpracą BFKK - badania stanowisk pracy. Badanie określa co potrzeba, a czego brakuje w zakresie zielonej i cyfrowej transformacji na konkretnych stanowiskach pracy.</p>	
<p>Wskazane dobre praktyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Badania stanowisk pracy, ich potrzeb i braków luk kompetencyjnych, • Wsparcie finansowe dla pracodawców, • Opłacane staże, • Wspólne egzaminowanie z pracodawcą, • Współpraca z uczelniami wyższymi, • Zmiana nazewnictwa zawodów na nowoczesne, innowacyjne. 	<p>Wskazane bariery:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zły wizerunek szkolnictwa zawodowego, stereotypy, • Bardzo niski poziom wiedzy na temat kształcenia zawodowego, • Brak wiedzy na temat szans rozwojowych dzieci,
<p>- Daniel Puch – należy rozpowszechnić wiedzę o zawodach przyszłości, musi być przekonanie, że roboty w przyszłości nie zastąpią pracowników zawodu, transformacja nie jest zagrożeniem dla stanowisk pracy. Edukacja na temat zawodów przyszłości powinna rozpocząć się już w podstawówce.</p>	
<p>Wskazane dobre praktyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promowanie zawodów przyszłości. 	<p>Wskazane bariery:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak odpowiedniej edukacji.
<p>- Ryszard Chodyniecki – polski system nauczania powinien być zbliżony do brytyjskiej szkoły. Dualne podejście nauczania jest dobrym rozwiązaniem. Należy budować pozytywny wizerunek szkolnictwa zawodowego. Już od szkoły podstawowej powinno się budować pozytywny wizerunek szkół zawodowych.</p>	
<p>Wskazane dobre praktyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powrót do zajęć techniki • Szkolenia dla doradców zawodowych, podnoszenie kwalifikacji doradców. 	<p>Wskazane bariery:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zbyt mała liczba godzin doradztwa zawodowego w szkołach.
<p>- Adam Kozłowski</p>	

<p>Wskazane dobre praktyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dodatkowe kursy w szkołach, • Dodatkowe zajęcia poza szkolne np. tematyczne warsztaty. 	<p>Wskazane bariery:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przeładowany program nauczania, brak godzin na przedmioty zawodowe.
<p>- Anna Moskwa – Powinny być tworzone centra szkoleń z symulatorami, modelami cyfrowymi itp., aby pracownicy, uczniowie mogli korzystać z nowoczesnej bazy nauczania. Przedsiębiorcy chętnie włączą się w program kształcenia, jeśli będą do tego mieli odpowiedni system.</p>	
<p>Wskazane dobre praktyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spotkania uczniów z pracodawcami, • Wsparcie nauczycieli w kwestiach dokształcania i metod nauczania, • Promowanie miejsc pracy przez pracodawców. 	<p>Wskazane bariery:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za mało godzin praktyk, • Za dużo teorii.
<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div>	
<p>3. Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027 – planowane typy operacji na najbliższy czas (godz. 14:50)</p>	<p>Urszula Jabłońska – Wicedyrektor ds. Wdrażania i Współpracy, WUP</p> <p>Karolina Perkowska – Przewodnicząca Zespołu, Dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego, UMWP</p> <p>Agnieszka Dudzińska – p. o. Zastępcy Dyrektora Europejskiego Funduszu Społecznego, UMWP</p>
<p>Główne wątki wystąpienia</p>	
<p>- Urszula Jabłońska – Projekt z Krajowego Planu Odbudowy przewidziany jest na okres od września 2023 r. do czerwca 2026 r. Projekt trafił do Wojewódzkiego Urzędu Pracy i dotyczy wdrożenia mechanizmów współpracy na gruncie kształcenia zawodowego i uczenia się przez całe życie. W ramach zadań projektowych zakładamy funkcjonowanie wojewódzkiego zespołu koordynacji. Jest to scalenie kilku filarów – oświaty, gospodarki, zarządzania strategicznego, funduszy europejskich i dialogu społecznego. Obecnie w zespole powołanym przez Zarząd Województwa jest 40 osób. Skład zespołu można zmieniać. Urząd Pracy i pracodawcy muszą ze sobą bardzo dobrze współpracować. Na chwilę obecną ta współpraca nie do końca jest prawidłowa. Urzędy pracy</p>	

koncentrują się na wyłapywaniu osób, które nie do końca sobie radzą, potrzebują znalezienia pracy czy przekwalifikowania – pod warunkiem że zgłoszą się do urzędu, natomiast pracodawcy bardzo często funkcjonują wśród osób, które są poza urzędem pracy. Projekt pozwoli na scalenie tej współpracy. Zadania w projekcie:

- Wypracowanie różnych badań i analiz współpracy z pracodawcami, przedsiębiorcami i szkołami wyższymi – tematy badań do wypracowania w konsultacjach z pracodawcami i przedsiębiorcami, tak aby wyniki badań były pożyteczne dla diagnoz wpisywanych do wniosków. Przykładem badania jest barometr zawodów;
- Stworzenie podlaskiej sieci rozwoju kształcenia skierowanej do nauczycieli. Liderem jest Centrum Edukacji Nauczycieli we współpracy z Politechniką i Uniwersytetem w Białymstoku. Zadaniem jest wsparcie nauczycieli w dostosowaniu wiedzy i umiejętności do tego co jest aktualnie potrzebne w szkolnictwie zawodowym i na rynku pracy;
- Analiza jakości kształcenia w szkołach zawodowych, czyli standardów kształcenia. Liderem będzie Akademia Nauk Stosowanych we współpracy z Politechniką i Uniwersytetem w Białymstoku.
- Promocja projektu. Organizacja konferencji, spotkań z rodzicami i uczniami w szkołach w całym regionie.

- **Karolina Perkowska** – Projekt powstawał w ścisłej współpracy z Urzędem Marszałkowskim, ze względu na demarkację środków, gdyż środki EFS w Programie Regionalnym nie mogą się nakładać ze wsparciem, które ma być realizowane ze środków KPO. Będzie realizowany projekt strategiczny dotyczący rozwoju kształcenia zawodowego. Stawiamy na promocję kształcenia zawodowego, musi to być podstawowy element. Dodatkowo wsparcie i rozwój doradztwa zawodowego efektywnego. Należy mobilizować dyrektorów szkół na świadome zamykanie lub otwieranie kierunków, aby rozwijać te kierunki, które dają efekty.

W zakresie szkolnictwa zawodowego planowany jest na grudzień 2023 r. nabór dla wszystkich szkół zawodowych z alokacją 25 mln., w ramach którego przewidziane jest włączenie pracodawców w proces kształcenia zawodowego oraz upowszechnienie kształcenia w miejscu pracy i praktycznego kształcenia zawodowego, w tym staże uczniowskie, uwzględniające najnowsze trendy technologii, w tym w ramach kształcenia dualnego.

Drugi typ operacji będzie dotyczył wyłącznie szkół prowadzących kształcenie w systemie dualnym, posiadających pracowników młodocianych. Przeznaczona alokacja 10 mln. Zł.

- **Agnieszka Dudzińska** - Podstawową formą wsparcia w ramach projektów będą staże, rozliczane w oparciu o stawkę jednostkową. Aktualna kwota stawki jednostkowej to 25, 61 zł. Konwent Marszałków postuluje o zwiększenie tej kwoty, gdyż stawka jest zdecydowanie za niska. W tej stawce zawierają się wszystkie koszty związane z organizacją stażu dla ucznia m. in. szkolenie BHP, catering, dojazd, materiały zużywalne, opiekun stażysty. Inne formy wsparcia to m. in. wizyty studyjne u pracodawców, konkursy dla uczniów, targi branżowe, kursy kwalifikacyjne, współpraca z uczelniami, staże dla nauczycieli.

W ramach konkursu dla szkół z nauczaniem dualnym z pracownikami młodocianymi, przewidziane są również inne typy projektów takie jak wsparcie szkół zawodowych w zakresie wykorzystania nowych technologii. W tym typie możliwe będzie realizowanie szkoleń nauczycieli z kompetencji cyfrowych, rozwój kompetencji cyfrowych uczniów, zakup niezbędnego wyposażenia. Dodatkowo będzie możliwość wsparcia szkół w procesie cyfryzacji w zakresie organizacyjnym i systemowym.

Kolejne typy to wsparcie szkół zawodowych na podstawie przygotowanych programów rozwojowych, przede wszystkim rozwój kompetencji kluczowych i uniwersalnych uczniów (w tym cyfrowych), zdobywanie kwalifikacji zawodowych, zajęcia psychologiczne, wychowawcze. Wszystkie działania będą musiały być oparte o diagnozę.

Ostatnim przewidzianym typem projektu w ramach wspomnianych konkursów jest podnoszenie kompetencji kadr systemu edukacji poprzez np. studia podyplomowe, szkolenia, kursy, wizyty studyjne. Wszystkie typy projektów będzie można realizować łącznie.

- **Piotr Walczak** – Dzisiejsze spotkanie to kontynuacja już wcześniejszych działań. Działania dążą do zainteresowania i promocji szkolnictwa zawodowego. W grudniu 2021 r. odbyła się Konferencja zorganizowana przez

Fundację Dual Education System przy współpracy z Urzędem Marszałkowskim. Tematem było kształcenie dualne, pracownik młodociany – perspektywy i wyzwania. Odbywały się spotkania zespołu roboczego do spraw szkolnictwa zawodowego przy Radzie Przedsiębiorców, działającym przy rzeczniku małych i średnich przedsiębiorstw. Spotkania te odbywały się z udziałem kilkudziesięciu organizacji zrzeszających pracodawców z całej Polski np. Samasz, CHM, Unibep, Promostal.

Na spotkaniach wypracowano konsensus dotyczący problemów i wyzwań stojących przed szkołami prowadzącymi dualny system kształcenia i przed pracodawcami mającymi pracowników młodocianych. Pierwsza sprawa: poprzez wielokrotne przesyłanie wniosków, Ministerstwo zapowiedziało rozpatrzenie wniosku o bieżące finansowanie przedsiębiorców, którzy mieli pracowników młodocianych. Druga sprawa: dla szkół prowadzących pracownika młodocianego wzrosła subwencja dla ucznia.

4. Postulaty

- **Tadeusz Ożarowski** – Zorganizowanie Konferencji szkoleniowej m. in. dla UMWP, WUP, Starostów, Dyrektorów, przedstawicieli wszystkich szkół zawodowych i branżowych, przedstawicieli szkół wyższych - w jakim kierunku należy podążać w temacie szkolnictwa zawodowego
- **Ryszard Chodyniecki** – należy dążyć do wprowadzenia zmian w systemie kształcenia zawodowego na wzór systemu brytyjskiego, powrót do zajęć z wychowania technicznego.
- **Karolina Perkowska** – wzmocniony nacisk na promocję szkolnictwa zawodowego oraz na szkolenia dla doradców zawodowych.
- **Adam Kozłowski** -umożliwienie uczniom klas VIII skorzystanie z proponowanych form wsparcia projektowych, włączyć ich w system diagnostyczny. Nie ograniczać tylko do szkół zawodowych.
- **Marek Siergiej** – realizacja projektu wyłącznie promującego nauczanie dualne na każdym szczeblu nauczania. Upowszechnienie idei kształcenia dualnego.
- **Piotr Walczak** – włączenie do prac Grupy roboczej do spraw szkolnictwa zawodowego przy Radzie Przedsiębiorców, przedsiębiorców najbardziej znaczących w regionie (CHM, Unibep, Samasz, Promostal) oraz szkołę „Mechaniak”

Sporządziła: Małgorzata Hanusiak

Przewodniczący Zespołu Zadaniowego
Karolina Perkowska